අමෙරිකානු නාට්‍ය නිෂ්පාදනතතු විස්තර කළ

රඟපෑම් කලාව

64-8-7

පසුගිය ඉරිදා කොළඹ රාජ්
කීය විදුහලේ දී අමෙරිකානු
නාට්‍ය නිෂ්පාදකයකු විසින්
රඟපෑම් කලාව සම්බන්ධ
යෙන් කරන ලද කතාව සිංහ
ල පාඨකයා අතට පත් කිරී
මට කල්පනා කරන ලද්දේ
විදේශිකයන්ගෙන් ලබා ගත
හැකි එබඳු දැනුම්, සිංහලය
පමණක් උගත්තවුනට ලබා
ගැනීමේ පහසුකමක් මේ දක්
වාත් නැති හෙයිනි. එදින
බර්ටි ස්පීමල් මහතා විසින්
විස්තර කරදෙන්නට යෙදු
නේ රඟපෑම පිළිබඳ මූලික
කරුණු පමණක් වුවත් එය
එය අසා සිටියවුන්ගේ සිත්
ගත් හේතු දෙකක් විය.
එකක් ඔහු කරුණු ඉදිරි
පත් කළ අන්දමයි. දෙවැන්න
රඟපෑම් සම්බන්ධයෙන් නළු
නිළියන් විසින් නොසළකා
හරිනු ලබන යම් යම් වැදගත්
කාරණා සාර්ථක ලෙස චරිත
යක් රඟපෑමට අදාළ වන යම්
යම් කාරණා කෙරෙහි අපගේ
අවධානය යොමුකර වීමයි.

ඔහු සිත්පිත් නැති පුවු
වකින් නළුවකු වෙන්කොට
හඳුනාගත්තේ මෙසේය. මේ
පුවුවට හිතන්න බැහැ. වින්ද
නයක් නැහැ. ක්‍රියා කරන්න
බැහැ. නළුවාට මේ තුනම
කරන්න පුළුවන්. ඔහු හිත
නවා විඳිනවා ක්‍රියා කරනවා
මේ එක් එක් කටයුත්තක්
කරන බව අපි ප්‍රේක්ෂකයාට
හඟවන්නේ කොහොමද? මෙ
හි දී ඔහු මුහුණ කදෙන් වෙන්
කර ගනී. මේ දෙකොටසින්ම
මේ කාරිය ඉටු කිරීමේ දී රුකු
[illegible]
මොකෙන්ද? මොළයෙන්.
අප යමක් ගැන කල්පනා
කරන බව මුහුණෙන් පෙන්
විය හැක්කේ ඇස්වලින්.
යම් වස්තුවක් ගැන අප
උනන්දුවක් දක්වනවා නම්
අපි ඒ දෙය බලනවා. ඒක
අපි ඕනෑකමින් කරන ක්‍රියා
වක් එසේ උනන්දුවක් දක්
වන්නේ නැති නං අපි එය
දකිනවා විතරයි. ඒකු නිරුත්
සාහකයි. බැලීමට කල්පනාව
මෙහෙයවන්න ඕනෑ දැකීමට
[illegible]
බව මේ අනුව ඇස්වලින් දක්
වන්න පුළුවන්. සුවඳක්
හඳුනා අපි විඳින්නේ මොන
අවයවයෙන්ද? නැහැයෙන්.
"ආව් මේ මල් හරි සුවඳයි"
කියන්ම අපි කරන්නේ නාස
ය උඩට ඉරීමයි. නැත්නං
නාස් පුඩු නැටවීමයි. ඉදින්
විඳීම නැහැයෙනි. කටින්
කරන්නේ රඟපෑමයි. මෙහි
රඟපෑම යනුවෙන් අදහස්
කරන්නේ වාචික අභිනය
යන්නයි. වචනයෙන් දක්වන
අභිනය නැතහොත් කතා
කිරීම.

කඳ - බඳ

මේ තුන් කටයුත්ත
කඳෙනුත් කරන්න පුළුවන්.
මං ඔබට ආදරෙයි කිව්වොත්
අපි අපේ හෘදය වස්තුවට
අත තබා ඒ බව හඟවනවා.
'අනේ හරි වේදනායි' කීම දී
අපි අල්ලා ගන්නේ බඩ ඇඹි
දින බව අපි හඟවන්නේ
කකුල් වලින්. යමක් උස්සන
බව අඟවන්නේ අත්වලින්
මෙසේ රඟපෑමේ දී මුහුණත්
කඳත් සැලකිල්ලෙන් උප
යෝගී කර ගැනීම අසාර්ථක
නවුනට පැහැදිලි කරදුන්නේ
ඔවුන් ඊට සහභාගි කරවා
ගනිමින්.

රඟ පෑමේදී නළුවා සිතර ගත
යුතු අනිත් වෙනස නම් තමා
රඟපාන්නේ පිරිමි චරිතයක්
ද ගැහැණු චරිතයක්ද යන්
නයි. ගැහැනියක වාඩි වෙන්
නේ, ඇවිදින්නේ, අත් පා
චලනය කරන්නේ මිනිසකු
ඒවා කරනවාට වඩා වෙනස්
විදියකටයි. මිනිසකුගේ ස්ව
රූපය ගැහැ[illegible] මෙන්
[illegible] නොවේ. තැඩි
[illegible] කැමිවිටම මම
[illegible]

උගත්කම්වලින් සාමාන්‍ය තර
මේ වූ කෙනෙකු ඇතැම්විට
මහා ඉහළින් සිතනු විය
හැකියි. ඉහළ සමාජයේ වෙසෙ
න අනෙකෙකු පොදු ජනයකු
මෙන් අල්පෙච්ඡව කල් ගත
කරනු වස් හැකිය.

මේ අපට ලෝකයේදී සාමා
න්‍යයෙන් හමුවන පුද්ගලයන්
ය. නමුත් මිනිසාත් සතුනුත්
අතර ස්වරූපයක් දරණ වෙන
චරිතයක් තිබෙනු විය හැකියි.
මැක්බෙත් නාට්‍යයේ එන
මන්ත්‍රකාරියේ එබන්දෝය.

රඟපෑමේදී අමතක නොකළ
යුතු මේ වෙනස බඳුම වූ තව
ද වෙනසකි. ඒ චරිත සම්
බන්ධ වූවකි. දැන් මේ අසා
සිටින්නවුන් අතර සිටින තරු
ණියන් තිදෙනකු ගනිමු. මේ

මධුප විසිනි

තුන්දෙනා එකිනෙකාගෙන්
වෙනස් වන්නේ කෙසේද
ඇගේ වර්ණයෙන්, කෙස්
කළඹේ දිග ප්‍රමාණයෙන්, ඇඳ
සිටින ඇඳුමෙන්? නැහැ.
ඔවුන් එක් එක්කෙනාගේ
චරිතය අනුව.

වෙනස්

වේදිකා රඟපෑම හා චිත්‍රපට
රඟපෑම අතර වෙනස කියා
දීමටද ඔහු අමතක නොකෙ
ළේ ය. චිත්‍රපටයකදී කැමරාව
නළුවා ළඟටම පැමිණ වාගේ
ඔහුගේ ඉරියව් කැමරාවට
නඟයි. කැමරාව යන්ත්‍රයකි.
එය දකින හැම සුළු දෙයක් ම
එම පටියට ගනියි. එහෙයින්
තමා සුවඳ බලන බව දක්වීම
සඳහා අතිශයෝක්තියෙන්
[illegible] ය විපරීත කිරීමට සිදු
[illegible]වෙයි. එහෙත් වේදිකා
නළුවාගේ මුහුණ ප්‍රේක්ෂකයා
ට එතරම් පැහැදිලි නොවේ.
ඔවුන්ට අදහස ලැබෙන තර
මින් ඔහු අභිනය [illegible]
[illegible]ය. පමණ ඉක්මවා යෑමක්
නොව, මින් අදහස් වනුයේ
චිත්‍රපට රඟපෑමේදීම වැඩි
යෙන් වේදිකාවේදී අභිනය
දැක්විය යුතු බවයි.

ගුරුකුල

'ක්‍රම' රඟපෑම හා 'ගුරුකුල'
රඟපෑම යන රඟපෑම් ක්‍රම
දෙකේ වෙනසද ඔහු විස්තර
කර දුන්නේය. 'ක්‍රම' රඟපෑම
යනු සුප්‍රකට සෝවියට් නිෂ්පා
දක ස්ටැනිස්ලැව්ස්කිගේ
රංග ක්‍රමයයි. ස්වාභාවිකත්ව
යට හැකි තරම් ළංවන විදිහට
නළුවන් රඟපෑ යුතුයයි ඔහු
අදහස් කෙළේය. මේ ක්‍රමය
භාරත මුනිවරයා සිය නාට්‍ය
ශාස්ත්‍රයෙහි දක්වන රංග
ක්‍රමයට සමානය. මේ රඟපෑම්
ක්‍රමයේදී නළුවා අන්තර්වෘත
වෙයි. එනම් ඇතුළට නැඹුරු
වුණු මනසකින් යුතු වෙයි.
රාම චරිතය රඟපාන නළුවා
තැත් කරන්නේ 'මේ මම
රාම' වෙමියි සිතීමටය. 'ගුරු
කුල' රඟපෑම යනු ෂේක්ස්
පියර් රංග සමය හා බැඳෙන්
නකි. බර්ටෝල් බ්‍රෙච්ට් නම්
මෑත අවධියේ නිෂ්පාදකයා
අනුගමනය කරන්නේ මේ
ක්‍රමයයි. යම් චරිතයක් රඟ
පාන නළුවා, තමා ඒ චරිතය
නොව, එම චරිතය රඟපාන්
නා පමණක් බව [illegible] වටම
ප්‍රේක්ෂකයාට හැඟී යන සේ
රඟපායි.

මේ දේශකයාගේ කතාව
අවසානයේදී නැඟුණු අත්
පොළසන් නාදය ඇසූ මට
කල්පනා වූයේ අපේ රටේ
නාට්‍යයක් බලා විනාඩියක්
අත්පොළසන් නොදෙන මේ
මිනිස්සු පිට රටියකුට අත්
පොළසන් දීමට ලෝභ නැතිවී
සැටියි!

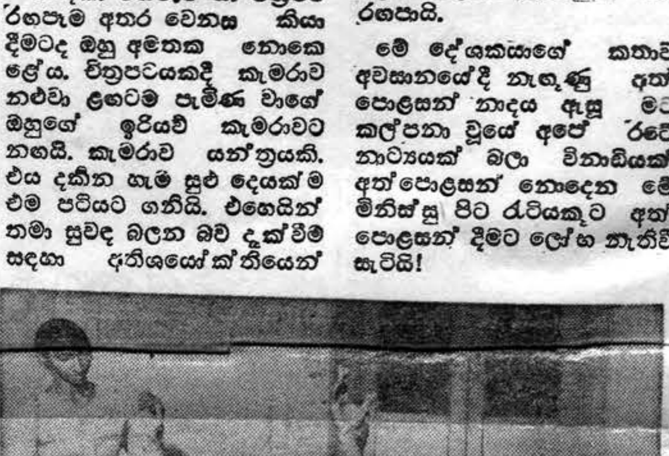

ලෝ පතල නාට්‍ය ශිල්පිනි | ලේ ශිෂ්‍යාවනට නැටුම්
යක් වන වජිරා තම පාස | පුහුණුවක් ලබා දෙයි.

දවස